

บทความการวิจัย

ความคาดหวังของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริการการศึกษา ของโรงเรียนเทศบาลบ้านท้ายช้าง สังกัดเทศบาลเมืองพังงา

จันทร์จรัส สายสว่าง
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสงจำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าวิกฤต และ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีของเซฟเฟ

ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านงานกิจการนักเรียน ส่วนด้านอื่นๆ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ครูที่มีอายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยภาพรวมและรายได้ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพของครู

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง
2. กำหนดนิยามปฏิบัติการตามเอกสาร และงานวิจัยที่ศึกษาค้นคว้าเพื่อเป็นกรอบกำหนดการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามตามตัวแปร ที่ใช้ในการศึกษาให้ครอบคลุมทั้ง 6 ด้านโดยใช้ข้อมูลจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนิยามปฏิบัติการเป็นกรอบกำหนด
4. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) นำข้อมูลที่ได้รับการพิจารณาและข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น
5. แบบสอบถามปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในการศึกษา เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในสำนวนภาษาจำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยวิธีการวิเคราะห์จากคอมพิวเตอร์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 :96) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95
6. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเนื้อหาเป็น 2 ตอน รายละเอียดในแบบสอบถามแต่ละตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานของครู มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า(Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ

- 1) ด้านงานวิชาการ
- 2) ด้านงานบุคลากร
- 3) ด้านงานกิจการนักเรียน
- 4) ด้านงานธุรการการเงินและพัสดุ
- 5) ด้านงานอาคารสถานที่
- 6) ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน

สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.90 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านเรียงตามอันดับจากมากไปน้อย พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก คือ ด้านงานกิจการนักเรียน รองลงมาอยู่ในระดับปานกลางคือ ด้านงานวิชาการ และอันดับสุดท้าย คือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านแล้ว พบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานวิชาการ โดยภาพรวม พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.79 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างหลากหลาย การหาแนวทางพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การกำหนดแนวทางการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ส่วนข้ออื่นๆ การดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า อันดับแรก คือ การดำเนินการระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษารองลงมา การวางแผนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรจัดแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือการจัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียน

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสงอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานบุคลากร โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.93 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยพบว่า อันดับแรก คือ ประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้บริหารเพื่อจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน รองลงมา การจัดโครงการพัฒนาบุคลากรเช่น การฝึกอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน และอันดับสุดท้ายคือ การพิจารณาแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากร

3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานกิจการนักเรียนโดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ การจัดทำแผนงานโครงการกิจกรรมงานกิจการนักเรียนของโรงเรียน และการดำเนินการด้านจัดสวัสดิการแก่นักเรียน ส่วนด้านอื่นๆ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย โดยพบว่าอันดับแรก คือ การควบคุมดูแลความประพฤติและระเบียบวินัยของนักเรียน รองลงมา การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านคุณภาพ จริยธรรมของนักเรียนและอันดับสุดท้ายคือ การดำเนินการด้านจัดสวัสดิการแก่นักเรียน

4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.03 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย โดยพบว่าอันดับแรก คือ การจัดทำแผนปฏิบัติงานประจำปี รองลงมา คือ สำรวจความต้องการและดำเนินจัดหา จัดสรร พัสดุ ครุภัณฑ์ ให้บุคลากรในโรงเรียน และอันดับสุดท้าย คือ การวางแผนปรับซ่อมและบำรุงรักษาพัสดุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

5) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานอาคารสถานที่ โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ การดูแลรักษาอาคารสถานที่รวมทั้งบริเวณโรงเรียน ส่วนข้ออื่นๆ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามอันดับจากมากไปน้อย โดยพบว่าอันดับแรก คือ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน รองลงมา ส่งเสริมให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรงและอันดับสุดท้าย คือ รายงานการใช้อาคารสถานที่

6) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานสัมพันธ์กับชุมชน โดยภาพรวมพบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.87 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงตามอันดับจากมากไปน้อยโดยพบว่า อันดับแรก คือ การจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชน รองลงมา คือ การเผยแพร่ข่าวสารการดำเนินการด้านต่างๆ ของโรงเรียนสู่ชุมชน และอันดับสุดท้าย คือ การจัดทำแผนงานโครงการกิจกรรมงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน

3. จากการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามสถานภาพของครู ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานสรุปผล ดังนี้

1) จำนวนครูที่มีเพศต่างกันพบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านงานอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2) จำนวนครูที่มีอายุต่างกันพบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

3) จำนวนครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4) จำนวนครูที่ประสบการณ์การทำงานต่างกันพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากผลการศึกษาพบว่า

การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาล เมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับ”ปานกลาง” เรียงอันดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานจากมากไปหาน้อย คือ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านกิจการนักเรียนด้านงานวิชาการ ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ด้านงานบุคลากร ด้านงานอาคารสถานที่และด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ซึ่งอาจเป็นผลมาจากระบบการดำเนินการจัดการศึกษาอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงการศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของฝ่ายต่างๆ ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีความตื่นตัวในด้านการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการดำเนินงานทั้ง 6 ด้านให้เกิดประสิทธิผลในการทำงาน ผู้บริหารจึงเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ช่วยสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของสุทัศน์ จอกสถิตย์ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานบุคคล อิตววรรณ นาคเสน (2542 : 39 - 43) ได้กล่าวเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการบริหารองค์การ (Participation) นั้นเป็นคิดแผนใหม่ที่มุ่งจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในองค์การที่ตนปฏิบัติงานอยู่ด้วยความเต็มใจมุ่งที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจเพื่อให้งานสำเร็จ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการอำนวยการ สมาชิกอาจมีส่วนร่วมในด้านแสดงความคิดเห็นและการปฏิบัติการมีส่วนร่วมจะช่วยสร้างให้มีพลังจิตให้ร่วมกันปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพมากกว่าการยินยอมปฏิบัติตามคำสั่ง ช่วยกระตุ้นให้สนับสนุนเป้าหมายของกลุ่ม ตลอดจนวัตถุประสงค์ขององค์การ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสงมีการกำหนดนโยบาย เป้าหมายวัตถุประสงค์ จัดทำแผนงานหรือโครงการทางวิชาการเหมาะสมกับสภาพโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดเด็กเป็นสำคัญ คำนึงถึงศักยภาพของเด็กแต่ละคนฝึกให้เด็กคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ เจริญชัย กิติไพฑูริ (2544) ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาตามกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากและเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดทำหลักสูตรทำให้ครูรู้และเข้าใจถึงความต้องการของนักเรียนเพื่อนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึง ทำให้ครูให้ความสำคัญและร่วมมือกันบริหารหลักสูตรซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา จะส่งผลให้การ บริหารงานวิชาการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ สมเดช สีแสง (2542) กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของ ผู้บริหารควรมีดังนี้ กำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผนงานของโรงเรียน จัดบุคลากร ให้เหมาะสมกับงานวิชาการ กำกับ ติดตาม และนิเทศงานวิชาการอย่างมีระบบ จัดหาหลักสูตร และเอกสารหลักสูตรให้เพียงพอตามสภาพของโรงเรียน

2) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้มีการศึกษา หาความรู้เพิ่มเติม โดยจัดส่งบุคลากรไปรับการอบรมประชุม สัมมนา ที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้น สถานศึกษา ในแต่ละแห่งมีการกำหนดบทบาทหน้าที่และมอบหมายงานให้บุคลากรตามความรู้ ความสามารถของแต่ละคน อย่างเหมาะสมและชัดเจนส่งเสริมสนับสนุนบุคลากร ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รวมทั้งสนับสนุนให้บุคลากร ในสถานศึกษาแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมตาม สถานการณ์ ผู้บริหารระดับสูงมีการตัดสินใจชัดเจนและ แก้ปัญหาตลอดจนดำเนินการทางวินัยต่อบุคลากรที่ทำผิดด้วยความเป็นธรรม สอดคล้องกับสมเดช สีแสง (2542) กล่าวถึง การพัฒนาบุคลากร โดยการฝึกอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถมีทักษะ ความชำนาญ และมีทัศนคติ ที่ดีต่องานที่ทำ มีการมอบหมายงานให้บุคลากร ให้มีตำแหน่งหน้าที่บทบาท ความรับผิดชอบ ได้เหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การประชุมปรึกษาร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารเพื่อจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางและเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจาก มีการ วางแผนใช้บุคลากรที่มีอยู่ให้ตรงกับงานที่ปฏิบัติ มีคำสั่งแต่งตั้งให้บุคลากรเข้าปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน สอดคล้อง กับผลงานการวิจัยของ มงคล อี๊ดเหล็ก (2543) ศึกษาการมีส่วนร่วมในตัดสินใจสั่งการในการ บริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตราด พบว่า งานบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง

3) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง มีการจัดบริการที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ได้แก่ บริการตรวจสุขภาพแก่นักเรียน จัดหาน้ำดื่มที่สะอาดให้นักเรียนได้ดื่มตลอดปี จัดบริการอาหารกลางวันที่มี คุณภาพ ราคา ถูกหรือไม่เสียเงินให้นักเรียน จัดบริการแนะแนวเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนในด้านต่างๆ หาทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ยากจนประสบปัญหาในด้านต่างๆ รวมทั้งนักเรียนเรียนดี มีความประพฤติดี รวมทั้งจัดมาตรการควบคุมดูแลความปลอดภัยจากอันตรายต่างๆ ทั้งในและนอกสถานที่แก่นักเรียน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้เสนอแนะงานบริการที่ช่วยส่งเสริมให้การ เรียนของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น ได้แก่ การบริการ ด้านสุขภาพ การบริการอาหารกลางวันการบริการ แนะแนว การบริการนักเรียนขาดแคลน และทุนการศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การ ควบคุมดูแลความปลอดภัยและระเบียบวินัยของนักเรียนอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนได้เคร่งครัดต่อระเบียบวินัยของนักเรียน มีการติดตามสังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่กระทำผิดหรือ ทะเลาะวิวาทอย่างเหมาะสม นอกจากนี้โรงเรียนได้ทำประกาศหรือคู่มือให้นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทราบและ เข้าใจถึงกฎเกณฑ์ ข้อบังคับเกี่ยวกับระเบียบวินัยของนักเรียน จึงนับเป็นการประชาสัมพันธ์วิธีหนึ่ง ใน ขณะเดียวกันผู้บริหารโรงเรียนก็มีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ครูให้ความ ร่วมมือในการดูแลให้นักเรียนรักษาวินัยของโรงเรียน รวมทั้งร่วมกันแก้ปัญหาให้นักเรียนที่กระทำผิดวินัย

4) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานธุรการการเงินและพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจาก โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง มีการดำเนินงานด้านธุรการ จัดเก็บเอกสาร ราชการ ไว้ เป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบ สะดวกต่อการค้นหา จัดทำทะเบียนพัสดุครุภัณฑ์และจัดทำบัญชี หลักฐานด้าน การเงินของสถานศึกษาได้ถูกต้องตามระเบียบ และเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับ สมเดช สีแสง (2542) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารว่าต้องเป็นผู้ริเริ่มและส่งเสริมการจัด โครงการเกี่ยวกับงานธุรการ การเงินและพัสดุของโรงเรียนคอยติดตามช่วยเหลือให้ความสะดวกแก่ ผู้ปฏิบัติงาน ควบคุมงานธุรการ การเงิน และพัสดุให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพันธ์ โสมมีชัย (2540) กล่าวถึง ความคาดหวังของคณะกรรมการโรงเรียน ครรมี การเสนอแนะแนวทางและมีส่วนร่วม ในการ บริหารการเงิน และงบประมาณของโรงเรียน การแสวงหาและ ให้ความสนับสนุนด้านการเงิน วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์ต่างๆ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นอันดับแรก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารส่วนใหญ่มักให้ความสนใจต่อการบริหารงานธุรการการเงิน และพัสดุเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นงานที่ต้องปฏิบัติเป็นประจำและเป็นปัจจุบันเอื้ออำนวย เกื้อกูล ให้ความ สะดวกแก่งานอื่นๆ ถ้างานธุรการติดขัดก็หมายถึงระบบงานอื่นๆ ก็จะติดขัดด้วย นอกจากนี้ลักษณะงานธุรการ เป็นงานที่เสี่ยงต่อความผิดพลาดวินัย ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงต้องเพิ่มความระมัดระวัง ติดตามศึกษากฎระเบียบ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมากเป็นพิเศษ

5) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานอาคารสถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง มีการบริหารงานอาคารสถานที่ ที่จำเป็นต้องอาศัยครูร่วมกันดูแล บำรุงรักษา เพื่อให้การใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดผู้บริหารต้องปรึกษาหารือร่วมกับคณะครู ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ซึ่งจะทำให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัย ของ ภราดร พวงดี (2546) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดูแลรักษาอาคารสถานที่รวมทั้งบริเวณ โรงเรียนอยู่ในระดับมากและเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจาก การที่จะพัฒนาโรงเรียนให้มีการปรับปรุง สภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นหรือจัดทำภูมิทัศน์ให้สวยงามผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการดูแล รักษาอาคารสถานที่รวมทั้งบริเวณโรงเรียนให้สวยงาม เป็นระเบียบ สะอาด มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอน มีการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ให้คุ้มค่ามากที่สุด

6) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง ได้จัดให้มีแผนงาน โครงการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน โดยจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนตามวาระโอกาสต่างๆ เชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมที่ สถานศึกษาจัดขึ้น เช่น งานโรงเรียน วันเด็ก วันแม่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวิทยากรภายนอก ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม ของชุมชน ในโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542, และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 : 22) กล่าวว่า ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมี การจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดกิจกรรมเพื่อแสวงหา ความร่วมมือและความช่วยเหลือจากชุมชนอยู่ในระดับปานกลางและเป็นอันดับแรก ทั้งนี้เนื่องมาจาก โรงเรียน ได้จัดกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานซึ่งมีการดำเนินงานที่เป็นไปตามกำหนดบางกิจกรรมเท่านั้นพร้อมทั้งได้ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานโดยการประชุมชี้แจงแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

2. อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนผลการเปรียบเทียบการมี ส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมใน การบริหารงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีส่วนร่วมในการบริหารงาน ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และด้านงานอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศชายสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชายได้ดี ทำให้มีความสนิทสนมคุ้นเคยกันกล้าพูดและปฏิบัติงานได้สะดวก ส่วนครูเพศหญิง การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ กับผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชายต้องมีความระมัดระวังในการปฏิบัติตน ไม่เช่นนั้น อาจเกิดคำครหาจากสังคมได้ ดังนั้นจึงคิดว่าควรปฏิบัติหน้าที่ด้านงานการสอนให้มากกว่าเข้าไปมีส่วนร่วมกับการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งสอดคล้อง กับผลงานวิจัยของภราดร พวงดี (2546 : 70 - 71) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารงานโรงเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษากิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูเพศชายมีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนมากกว่าครูเพศหญิง เทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุฤทธิ บุนนาค (2547) ที่ศึกษาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี พบว่า ครู - อาจารย์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอตะกั่ว จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามระดับการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้านซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิชาวัลย์ ไพโรจน์ (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมในงานทั้ง 6 งานไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราชแตกต่างกันผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็น

รายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันในทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน แต่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุฤทธิ
บุญนาค (2547) ที่ศึกษาการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่
การศึกษานนทบุรีพบว่า ครู - อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในแต่ละงานมาจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษา ดังนี้

1) ด้านงานวิชาการ ผู้บริหารควรดำเนินการจัดระบบการนิเทศภายในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความกระตือรือร้นในการปฏิบัติของครู และส่งผลต่อการพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้ดียิ่ง

2) ด้านงานบุคลากร ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งในการปฏิบัติงานระหว่างบุคลากร

3) ด้านงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนงาน/โครงการกิจกรรมบริหารงานส่งเสริมประสิทธิภาพนักเรียน เป็นงานบริการและช่วยส่งเสริมให้การเรียนของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4) ด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับซ่อมและบำรุงรักษาพัสดุในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เพื่อสอดคล้องต่อความต้องการในการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียน

5) ด้านงานอาคารสถานที่ ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์ทุกด้าน และให้รายงานการใช้อาคารที่ต่อผู้บริหารทุกครั้ง

6) ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารควรให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนโครงการกิจกรรมงานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน เพื่อสร้างบทบาทกับบุคลากรในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนการเรียนการสอน และแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนที่อาจส่งผลกระทบต่อนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเพื่อหาวิธีที่ทำให้ครูมีส่วนร่วม ในการบริหารงานโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้มากขึ้น

2) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาล จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยเพิ่มขึ้น